

**Brev till Sophie Elkan från
Selma Lagerlöf: 1914-1917 :
L 84:1 - 228**

Lagerlöf, Selma,

HS L 84:1

National Library
of Sweden

2577
~~2551~~
Mårbacka Sunne 24. 4. 1917

Käraste !

Tack för det långa brevet, som kom nyss. Jag tycker ofta att du är underbar, både i avseende på att inte pipa och som skrivmaskinist. Det var ju ett utmärkt namn. Tänk att kunna hitta på så bra. Det skulle inte jag kunna, om jag funderade min hjärna ur led.

Jag svarar på brevet nästan ögonblickligen, därför att jag skall resa till Stockholm i morgon. Gud skall veta, att det inte är med något lätt hjärta, men det är till ett sammanträde hos de Krämerska, som jag nyss blivit kallad, ett av de viktigaste på året, för det är nu, som prisen skola utdelas. Jag tror inte att fru Agrell får sina tusen kronor, om jag inte kommer, därför anser jag det erätt att inte fara, fast jag så gärna vill. Det är ett förfärligt väglag, jag behövs här hemma, och det är oroliga tider, att ge sig ut i. Jag hoppas vara hemma igen på lördag, för att inte råka ut för några kravaller. Jag skall bo på Klara Larson och den trogna Valberg kommer till mitt möte, därför att hon har ^{ansöknings}ansökningslägenheter och tänker att ställa med. Hon kommer väl för resten i alla fall. Henrik mår bra i Stockholm och kommer säkert hem samma dag. Han ansåg åtminstone sist jag hörde från honom, att han skulle bli av n med sockret på åtta dar. Ellen Ahlgren har rest bort på en vecka till ett sjukhem i Arvika. Hon är inte alls sjuk, det sade hon själv, tvärtom har hon fått höra nu äntligen att den lungset, som hon då och då har skrämt oss med inte alls har varit lungset utan något helt annat. Men hon hade bronchitis en tid i vintras och har fått ut litet pengar ^{på sjukförsäkring}för detta och nu är hon rest till Arvika, där hon har en god vän, som ligger sjuk. Det har varit som det gamla Mårbacka dessa dagar, då de båda ha varit borta. Utan bekymmer är här aldrig, men det går alltsammans med fred och gott humör, då jag får sköta regeringen.

Ja, med Birger var det inte annat än att han gått och skaffat sig nya skulder detta siata år. Det visste jag förut, han hade inte tillräckliga inkomster i fjol, men det var åtskilliga omständigheter förknippade med det hela, såsom att han aldrig talar om fulla summan utan jag får veta efteråt av andra, att skulderna äro större än han velat säga mig. Det

är så mänskligt och naturligt, men det är i alla fall så tråkigt. Man ser ingen ända på eländet. Han har nu så pass, att han borde kunna reda sig i den avkrok, där han bor, ^{en} femtill sextusen kronor om året, säger han själv. Om nu det är sanning. Jag undrar, om jag skulle ta och betala alla hans skulder nu på en gång och sedan säga till honom, att nu får han reda sig själv, då han äntligen är så långt kommen, att han kan det. Tror du, att det vore bra, nu lever han i en ständig röra av växlar och lån, som han knappt själv kan reda sig med. Vad tror du? Du har minsann också haft erfarenhet av systersöner. Den här är inte elak, bara så oeffterrättligt lättsinnig. Han är ytterligt sparsam för egen del stackare, men han kan inte lära sig sköta affärer. Han borde alldeles säkert ställas under förmyndare. Han är så arbetsam och driftig för andras räkning, men omöjlig för sig egen. Det är en riktig svensk typ, och jag tror alldeles obotlig.

Tyskarna likna nu vilda, dödsckjutna djur, som bara tänka på att slå ihjäl så många av jägarna som möjligt innan de måste falla ner utmattade. Ett folk, som har svultit i tre år, kan inte vara annat än i hög grad farligt att nalkas. Men segra kunna de inte mer, du behöver inte vara rädd för någon slags fred, även om det bleve en separat fred, så skulle det ingensting betyda. Jo, det skulle kanske betyda, att eländet bleve slut. Jag ser nog med oro på hur förhållandena utveckla sig i Norge och ingen kan väl undra på att de där äro desperata. Men jag tänker väl ändå, att de ta sitt förnuft till fånga. Hur det skulle ha blivit för oss, om vi nu hade haft kvar unionen, det kan man knappt tänka sig.

Du har väl sett den där samlingen av intervjuer i Dagens ^ö slyheter om Nansens föredrag. Jag har allt varit ombedd att svara, men sannerligen jag visste vad jag skulle säga. Våra skandinaviska bröder äro så livliga och så påståeliga, jag tänker mig, att vi svenskar alltid komme att bli de tillbakasatta i en sådan union. Nog skulle det vara ett gott skydd att vara fast förenade, men är det möjligt, att vi blevo fast förenade? Tror du inte, att det bleve ett enda långt gräl, ända till vi måste skiljas igen. Om tiden får verka, och man toge bort tullskrankorna, så kanske att vi kunde växa oss in i varandra på fredlig väg.

Att revolutioner smitta, det ser man tydligt och jag får säga, jag har hela mitt liv så mycket plågats av fattigt folk, så att kunde det genom en revolution ställas så till, att vi sluppe så många fattiga, så skulle jag bara vara glad. Men det blir svårt, medan det påstår, medan allt vändes upp och ner,

Jag skall nog göra ett litet försök för Jeannas räkning i Stockholm, men det går väl knappt, då han iurgenting givit ut.

med tusen goda önskningar och hälsningar
Din Helena